

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116213748
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:1116213748.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej, a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/ X, XXX XX W., zastúpeného: LawService, s.r.o., so sídlom Stráž 223, 960 01 Zvolen, IČO: 36 861 723, proti žalovaným: 1. MH Invest, s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 44/A, 821 09 W., IČO: 36 724 530, zastúpenému: JUDr. Allan Böhm, Advokátska kancelária Böhm & Partners, advokát so sídlom Jesenského 2, 811 02 W., 2. U. W., narodený XX.XX.XXXX, bytom Q. X, XXX XX D., zastúpený: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 W., IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. decembra 2019 č.k. 14C/353/2016-265, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutej žalobe a v časti trov p o t v r d z u j e .

II. Odvolanie vo vzťahu k zamietnutému návrhu na prerušenie konania odmieta.

III. Žalovaní v prvom a druhom rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi každý v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nitra sp.zn. 16C/106/2015. Žalobu, ktorou sa žalobca, po pripustení zmeny žaloby uznesením na čl. XXX, domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade určenia, že bol výlučným vlastníkom pozemkov registra "C" v katastrálnom území D., obec D., okres A. s parcelným číslom XXXX/X - ostatné plochy o výmere 3179 m², s parcelným číslom XXXX/X - ostatné plochy o výmere 387 m², ku dňu ich vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 01.03.2016 Okresného úradu A., odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2016/009647-5 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 18.04.2016, č. 13937/2016/B624-SV/24702/To, zamietol. Žalovaným v 1. a 2. rade priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania každému v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 159, § 162 ods. 1 písm. a), § 164, § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2, § 575 ods. 1, § 39, § 39a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5, 7 zákona č. 175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií.

1.2. Považoval za všeobecne známe, že vláda Slovenskej republiky uznesením z 08.07.2015 č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii, a stavba sa týka aj predmetnej nehnuteľnosti. Okresnému úradu A. bola 22.07.2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR z 20.07.2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých je potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba

„Vybudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Uvedená žiadosť bola zaevidovaná pod sp.zn. Z 5113/2015. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca a žalovaný v 2. rade uzavreli dňa 16.07.2015 zámennú zmluvu č. N41, ktorou si zamenili pozemky, a to spoluvlastnícky podiel žalobcu vo veľkosti 3/8 na pozemku v katastrálnom území S. zapísanom na LV č. XXXX ako parcela registra „E“ číslo parcely XXX/X druh pozemku orná pôda o výmere 6296 m², za spoluvlastnícky podiel žalovaného v 2. rade vo veľkosti 1/1 na pozemku v katastrálnom území D., obec D., okres A., zapísanom na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m². Podľa čiastočného výpisu z LV č. XXXX pre katastrálne územie D. zo dňa 18.09.2015 bol žalobca zapísaný ako vlastník zameneného pozemku. Rozhodnutím Okresného úradu A., odbor výstavby a bytovej politiky z 01.03.2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/009647-5 bolo vlastnícke právo žalobcu k zamenenému pozemku vyvlastnené v prospech žalovaného v 1. rade na účel „Vybudovania strategického parku“, kat.úz. P. s tým, že náhradu za vyvlastnenie vo výške 271.194,28 eura uhradí žalovaný v 1. rade na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu z dôvodu, že na Okresnom súde A. prebieha súdne konanie o určenie vlastníckeho práva v uvedenej nehnuteľnosti. Podľa čiastočného výpisu z LV č. XXXX pre katastrálne územie D. zo dňa 14.06.2015 bol ako vlastník zameneného pozemku zapísaný žalovaný v 1. rade. Rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 18.04.2016 číslo:13937/2016/B624-SV/24702/ To bolo rozhodnutie Okresného úradu A. zmenené tak, že v ňom bolo uvedené, že prebieha konanie sp.zn. 14C/271/2015 (pozn. správne malo byť uvedené 16C/106/2015) a že náhrada za vyvlastnenie toho pozemku je 53.882,26 eura, pričom v ostatných častiach toto rozhodnutie potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 29.04.2016. Žalobca sa vyjadril, že podal žalobu o preskúmanie tohto rozhodnutia, ktoré konanie sa vedie na Najvyššom súde SR pod sp.zn. 4Sžk/12/2019. Z oznámenia Najvyššieho súdu SR zistil, že termín vyhlásenia rozhodnutia bol určený na 05.11.2019. Žalobca dňa 20.07.2016 požiadal Slovenský pozemkový fond, aby mu bola vyplatená náhrada za vyvlastnenie, ktorý listom zo dňa 27.07.2016 oznámil, že náhrada bude vyplatená po doručení všetkých relevantných listín, ktorými vlastník preukáže svoje vlastnícke právo t.j. až po doručení rozsudku, ktorým bude rozhodnuté vo veci samej.

1.3. Ďalej z oznámenia Okresného úradu A., katastrálny úrad z 14.10.2019 súd prvej inštancie zistil, že poznámka týkajúca sa tohto konania bola do katastra nehnuteľností zapísaná 29.07.2016. Podľa ponuky zo dňa 16.07.2015 žalovaný v 1. rade ponúkol žalovanému v 2. rade uzavretie kúpnej zmluvy týkajúcej sa zameneného pozemku s upozornením, že inak bude pozemok vyvlastnený. Zo zhodného tvrdenia strán sporu mal preukázané, že k uzavretiu kúpnej zmluvy neprišlo. Okresný súd A. rozsudkom zo dňa 03.12.2018 č.k.16C/106/2015-222 v spore žalovaného v 2. rade proti žalobcovi určil, že podľa rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 18.04.2016 číslo:13937/2016/ B624-SV/24702/To v spojení s rozhodnutím Okresného úradu A., odbor výstavby a bytovej politiky z 01.03.2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/009647-5 náhrada za vyvlastnenie pozemku parcely CKN parc.č.. o výmere XXXX m² nachádzajúcej sa v kat.úz. D. patrí žalovanému v 2. rade, pretože predkupné právo štátu bolo porušené, čo spôsobilo absolútnu neplatnosť zmluvy a pretože zmluva je absolútne neplatná aj pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka vzhľadom na netypický spôsob jej uzavretia a čas a okolnosti, ktoré k jej uzavretiu viedli. Rozhodnutie nie je právoplatné, pretože bolo napadnuté odvolaním, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté. Podľa aktuálneho čiastočného výpisu z listu vlastníctva pre katastrálne územie D. žalovaný v 1. rade je vlastníkom 1/1 podielu na pozemkoch registra „C“, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území D., obec D., okres A. s parcelným č. XXXX/X ostatná plocha o výmere 3179 m² a s parcelným číslom XXXX/X ostatná plocha o výmere 387 m².

1.4. Považoval za nesporné, že na súde prebieha konanie pod sp.zn.16C/106/2015, ktoré nie je doposiaľ právoplatne skončené. Aj keď predmetom oboch konaní sú totožné nehnuteľnosti, žalovaný v 1. rade nie je stranou sporu sp.zn. 16C/106/2015 a ani predmet konania nie je totožný, pretože obe strany sporu si odvodzujú svoj nárok z iných skutkových okolností a právnych dôvodov. V tomto konaní žalobca požaduje určenie vlastníckeho práva a v konaní sp.zn. 16C/106/2015 žalovaný v 2. rade požaduje určenie, že mu patrí náhrada za vyvlastnenie. Preto sa súd prvej inštancie nestotožnil s námietkami žalovaných, že je tu prekážka začatého konania podľa § 159 CSP a toto konanie nezastavil. Zároveň dospel k záveru, že rozhodnutie v tomto konaní nezávisí od otázky, ktorý by sa riešila v konaní sp.zn. 16C/106/2015 a ktorú by súd v tomto konaní nebol oprávnený riešiť podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, a v uvedenom konaní sa ani nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu podľa § 164 CSP. Z uvedených dôvodov návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

1.5. Súd prvej inštancie uviedol, že podmienkou úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP je existencia právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ktorý musí byť naliehavý. Preto sa v

prvom rade zaoberal tým, či má žalobca naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ktorí žalovaní namietali. Konštatoval, že je nesporné a v konaní preukázané, že žalobca nadobudol parcelu na základe zámennej zmluvy, jeho vlastnícke právo bolo právoplatne vyvlastnené v prospech žalovaného v 1. rade, ale náhrada za vyvlastnenie mu nebola vyplatená, pretože bola zložená podľa 111 ods. 4 Stavebného zákona č. 50/1976 Zb. na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu, práve kvôli tomuto súdному konaniu. Nesporné a preukázané bolo aj to, že vyplatenie náhrady v inom súdnom konaní požaduje aj žalovaný v 2. rade, ale na základe výsledkov tohto iného konania nemôže byť žalobcovi náhrada za vyvlastnenie vyplatená. Hoci žalobca nemôže byť zapísaný ako vlastník sporného pozemku a žalobou mu ide o určenie príjemcu vyplatenia náhrady za vyvlastnenie, ktoré je závislé od výsledku tohto súdneho konania, napriek námietkam žalovaných dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že bol ku dňu vyvlastnenia vlastníkom pozemku a takáto žaloba je prípustná. Pretože žalovaný v 1. rade je vlastníkom sporných parciel a žalovaný v 2. rade je zmluvnou stranou zámennej zmluvy považoval za nedôvodné aj námietky žalovaných o nedostatku ich pasívnej vecnej legitímácie v konaní.

1.6. Súd prvej inštancie poukázal na všeobecne známe skutočnosti, podľa ktorých vláda Slovenskej republiky schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii. Na základe toho vzniklo štátu priamo zo zákona podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z. predkupné právo k parcele, ktorá bola predmetom zámennej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade. Uviedol, že podstata predkupného práva spočíva v tom, že vlastník veci, pokiaľ sa rozhodne vec predajť, je povinný ponúknuť ju na predaj tomu, kto je z predkupného práva oprávnený. Po právnej stránke ide o právny vzťah, v ktorom mal štát ako oprávnená osoba právo tento pozemok kúpiť od žalovaného v 2. rade, ktorý ako povinná osoba mal povinnosť ponúknuť tento pozemok na predaj štátu. Vzhľadom na právnu podstatu predkupného práva a účel sledovaný zákonom č. 175/1999 Z.z., ktorým je zjednodušenie usporiadania vlastníckych vzťahov potrebných na prípravu stavieb, ktoré sú významnou investíciou z hľadiska celého hospodárstva Slovenskej republiky, preto bola od vzniku tohto predkupného práva zmluvná voľnosť žalovaného v 2. rade obmedzená priamo zo zákona. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že štát si svoje predkupné právo uplatnil, pretože žalovaný v 1. rade, ako kupujúci, ponúkol žalovanému v 2. rade dňa 16.07.2015 uzavretie kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bola táto parcela. Zákonné predkupné právo štátu bolo zmluvnými stranami zámennej zmluvy pri uzatváraní zámennej zmluvy nesporne obídene. V konaní bolo sporné, či takéto porušenie zákonného predkupného práva štátu spôsobuje absolútnu neplatnosť zámennej zmluvy, alebo jej relatívnu neplatnosť, alebo neplatnosť nespôsobuje. Podľa súdu prvej inštancie bez ohľadu na spornosť tejto otázky, predkupné právo štátu bráni realizácii zámennej zmluvy. Uplatnením predkupného práva štátu nastáva dodatočná právna nemožnosť dohodnutého plnenia, ktorá je trvalá, pretože štát si ho uplatnil a aj začal vyvlastňovacie konanie podľa § 3 ods. 7 zákona č. 175/1999 Z.z. a preto námietka žalobcu o jeho dočasnosti nebola dôvodná. Pretože plnenie dohodnuté v zámennej zmluve sa stalo po uzavretí zámennej zmluvy nemožným, povinnosť zmluvných strán plniť zámennú zmluvu zanikla podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým zanikol aj ich záväzok. Zmluvné strany si tak navzájom zodpovedajú iba za prípadnú škodu a bezdôvodné obohatenie, ktoré však v konaní nepožadujú. Hoci vlastnícke právo žalobcu bolo do katastra nehnuteľností na základe zámennej zmluvy zapísané, nemohol sa v dôsledku dodatočnej nemožnosti plnenia stať vlastníkom zameneného pozemku a ani byť jeho vlastníkom ku dňu vyvlastnenia. Rozsudkom Okresného súdu A. v konaní sp.zn. 16C/106/2015 bolo okrem toho preukázané, že zámenná zmluva bola uzavretá neštandardným spôsobom. Žalovaný v 2. rade zmluvou získal plnenie, ktoré je v hrubom nepomere s plnením, ktoré získal žalobca, pretože v čase uzavretia zmluvy bol už vládou schválený návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a teda hodnota sporného pozemku, ktorý získal žalobca bola nepomerne vyššia ako toho, ktorý získal žalovaný v 2. rade. Zo strany žalobcu, ktorý je konateľom spoločnosti Poľnohospodárska pôda s.r.o., ktorá kúpnyimi zmluvami kupovala na území strategického parku iné pozemky, ktoré zmluvy sú rovnako predmetom súdnych konaní, bola preto zneužitá neskúsenosť, rozumová vyspelosť, dôverčivosť a ľahkomyselnosť žalovaného v 2. rade, a preto je táto zámenná zmluva neplatná aj podľa § 39a Občianskeho zákonníka a podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože sa obsahom a účelom prieči dobrým mravom. Žalobca na základe tejto zmluvy nemohol platne nadobudnúť vlastnícke právo k pozemku a nemohol byť jeho vlastníkom ani ku dňu jeho vyvlastnenia. Ani v jednom zo súdnych konaní však nebolo preukázané, že by zmluva nebola uzavretá vážne, a preto by bola neplatná podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, ako namietal žalovaný v 2. rade. Pretože žaloba nebola dôvodná, ďalšími námietkami strán sporu sa z dôvodu hospodárnosti nezaoberal.

1.7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP. Keďže žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní úspešní, majú podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania proti

neúspešnému žalobcovi. Nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a ani ich nikto netvrdil. Preto rozhodol, že žalovaní majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu. Uviedol, že o výške trov rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník.

2.1. Žalobca podal proti rozsudku prvej inštancie v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania a nové rozhodnutie. Dôvodil, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

2.2. Tvrdil, že nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spočíval v nedostatku odôvodnenia vo vzťahu k nemožnosti plnenia a vo vzťahu k zamietnutiu jeho návrhu na prerušenie konania. Nesprávne právne posúdenie spočívalo v tom, že súd prvej inštancie uviedol nesprávne právne normy, ktoré následne nesprávne aplikoval pri posúdení predkupného práva štátu a neplatnosti zmluvy podľa občianskoprávných predpisov. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2 M Cdo 4/2009. Tvrdil, že súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnení rozhodnutí kasačného súdu v obdobných veciach, ktoré sa týkali rozhodnutí správnych orgánov v konaní o povolení vkladu. Boli napadnuté ústavnými sťažnosťami a v prípadoch odmietnutých sťažností boli podané sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva. K tomu poukázal na doktrínu legitímnych očakávaní a nálezy Ústavného súdu SR sp.zn. PL. ÚS 16/06 a sp.zn. PL. ÚS 10/04-27. Ďalej uviedol, že Najvyšší súd SR v otázke následkov porušenia predkupného práva nie je jednotný. V niektorých veciach dospel k záveru o dodatočnej nemožnosti plnenia a niektorých k záveru, že správny orgán je povinný prihliadnuť na predkupné právo štátu ako na skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu a to bez akéhokoľvek vysporiadania sa s následkami porušenia predkupného práva. Zákon stanovil len okamih vzniku predkupného práva (§ 3 ods. 5) a jeho dočasnosť (§ 3 ods. 7), teda predkupné právo neupravil komplexne. V prípade Najvyššieho súdu i Okresného súdu A. (ktorý nekriticky prebral všetky závery Najvyššieho súdu) sa jedná o tzv. účelový výklad - bol známy vopred výsledok, ktorý mal byť dosiahnutý a následne sa tomu prispôbili i použité „výkladové“ metódy. Tvrdil, že prvoinštančný súd nie je v otázke následkov súvisiacich s porušením predkupného práva jednotný. V rozhodnutí sp.zn. 16C/106/2016 dospel k záveru o absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nakoľko zmluva bola uzavretá po vzniku predkupného práva štátu. V konaní sp.zn. 17C/122/2016, kde bola tiež zmluva uzatvorená po vzniku predkupného práva, ale súd dospel k záveru o dodatočnej nemožnosti plnenia. Ide teda o argumentáciu nepreskúmateľnú ale aj účelovú sledujúcu vopred stanovený cieľ, čím došlo k porušeniu práva na odôvodnenie rozhodnutia a tým aj na spravodlivé súdne konanie. Namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď nevyriešil spornú otázku následkov spojených s prípadným porušením predkupného práva, ale poukázal na dodatočnú nemožnosť plnenia. Vôbec sa nevysporiadal s právnou úpravou predkupného práva a ani s právnou úpravou dodatočnej nemožnosti plnenia, a nezohľadnil, že v tomto prípade nebol podaný protest voči rozhodnutiu o vklade zámennej zmluvy a nedošlo k uzavretiu zmluvy so štátom (s MH Invest s.r.o.). Tvrdenie súdu prvej inštancie, podľa ktorého si štát svoje predkupné právo proti žalovanému uplatnil, pretože mu ponúkol uzavretie kúpnej zmluvy, pričom k jej uzavretiu neprišlo, považoval za logicky rozporné. Tvrdil, že štát si svoje predkupné právo neuplatnil, keďže si ho neuplatnil voči žalobcovi, ktorý bol vtedy vedený na liste vlastníctva, ako vlastník. V iných veciach, v ktorých boli podané protesty prokurátora bolo evidenčné vlastníctvo pôvodných vlastníkov obnovené, ale takýto postup správneho orgánu je napadnutý v konaniach vedených na Krajskom súde v Nitre sp.zn. 11S/259/2016 a sp.zn. 11S/261/2016. Namietal skutkové zistenia súdu prvej inštancie z rozsudku sp.zn. 16C/106/2015, keďže sa jedná o neprávoplatné rozhodnutie. Navyše tvrdil, že nebolo zdôvodnené, aké skutkové zistenia naplnili predpoklady právnej normy o neplatnosti právneho úkonu, preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti nepreskúmateľné. Tvrdil, že čase uzavretia zmluvy informácia o investícii nebola verejne ani jemu známa, ani predkupné právo nebolo zapísané v katastri nehnuteľnosti. Namietal nesprávne právne posúdenie predkupného práva štátu podľa zákona o niektorých opatreniach a tvrdil, že nejde o osobitnú právnú úpravu, preto bolo potrebné zohľadniť § 853 a § 602 a 606 Občianskeho zákonníka. K tomu poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 156/05 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22 Cdo 2821/2014. Keďže nároky z porušenia predkupného práva sú upravené v § 603 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie neprávne s porušením predkupného práva spojil dodatočnú nemožnosť plnenia. Z uvedených dôvodov namietal, že rozhodnutie súdu prvej

inštancie je nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Ďalej poukázal na názor dovolacieho súdu 4Cdo 56/2009.

3. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že súd prvej inštancie otázku zákonného predkupného práva štátu a dodatočnej nemožnosti plnenia podrobne rozobral bode 32. a zároveň citoval ustanovenia právnych predpisov, ktoré na zistený skutkový stav aplikoval, na čom založil výrok o zamietnutí žaloby. So závermi súdu prvej inštancie súhlasil, lebo viedli k správnej závere o zamietnutí určovacej žaloby a zodpovedajú aj ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR. S poukazom na bod 19. rozsudku nesúhlasil s tvrdením žalobcu o neodôvodnení výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 50/04, IV. ÚS 252/04 a IV. ÚS 329/04 a uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za dostatočne a presvedčivo odôvodnený. Uviedol, že súd prvej inštancie konštatoval, že konanie 16C/160/2015 nie je právoplatne skončené, a hoci oboznámil skutkové zistenia v danom konaní, tieto neprevzal. S poukazom na závery Najvyššieho súdu SR v rozsudkoch 3Sžrk/2/2018, 3Sžrk/5/2017, 4Sžrk/3/2018, podľa ktorých zákonné predkupné právo štátu, ktoré vzniklo na základe zákona o významných investíciách je skutočnosťou, na ktorú je správny orgán povinný prihliadnúť pri rozhodovaní o povolení návrhu na vklad, pričom dôsledkom vzniku zákonného predkupného práva je dodatočná nemožnosť plnenia zmluvy o prevode nehnuteľností, uviedol, že napadnutý rozsudok je súladný s judikatúrou Najvyššieho súdu SR a základnými princípmi civilného procesu podľa čl. 2 ods. 2 CSP. Zároveň nie je pravdou, že Najvyšší súd SR nie je v otázke posudzovania následkov spojených s porušením predkupného práva jednotný. Skutočnosť, či bol alebo nebol podaný protest prokurátora považoval za bezpredmetnú s poukazom na závery uvedené vyššie. Ďalej uviedol, že v čase uplatnenia predkupného práva žalobca nebol zapísaný v katastri nehnuteľností. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Vyjadril sa aj k vyjadreniu žalovaného v 1. rade, s ktorým sa stotožnil.

4. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožnil s procesným postupom a právnymi názormi súdu prvej inštancie, napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení adekvátne vysporiadal otázkou vzniku predkupného práva štátu a dodatočnou právnou nemožnosťou plnenia žalovaného v 2. rade. O trovách konania správne rozhodol v súlade so zásadou úspešnosti podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku u strán ani v okolnostiach veci zistené neboli. Poukázal na skutkové okolnosti uzatvorenia zámennej zmluvy a okolnosti vyvlastnenia predmetného pozemku. Keďže vláda SR schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom "Vybudovanie strategického parku" v Nitre uznesením č. 401/2015 zo dňa 08.07.2015, týmto dňom vzniklo zo zákona predkupné právo štátu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10 Sžrk/8/2017, podľa ktorého „neprihliadnutie okresného úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na existenciu predkupného práva štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z., obmedzujúceho zmluvnú voľnosť povinného, ako na skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z.z. o porušení § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. Uvedené platí aj vtedy, ak predkupné právo vzniklo až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu, keď okresný úrad je povinný skúmať, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré by bránili vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.“. Uviedol, že vzhľadom na to, že k predmetnému pozemku existovalo zákonné predkupné právo štátu došlo k dodatočnej nemožnosti plnenia zo zámennej zmluvy. V súvislosti s konaním sp.zn. 16C/106/2016 (správne má byť sp.zn. 16C/106/2015), poukázal na bod 32. napadnutého rozsudku. Uviedol, že cieľom žalobcu je, aby mu bola vyplatená vyvlastňovacia náhrada, nemá záujem spochybniť vlastnícke právo žalovaného v 1. rade. Preto mal zato, že ani výsledok odvolacieho konania na Krajskom súde A. sp.zn. 6Co/127/2019 (pôvodne vedené na Okresnom súde A. pod sp.zn. 16C/106/2015) nezmení nič na skutočnosti, že žalobca nemá na podanej žalobe v tomto konaní naliehavý právny záujem. Zároveň uviedol, že v čase podania žaloby nebol vlastníkom predmetného pozemku, a preto v tomto konaní nie je pasívne vecne legitimovaný. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie z hľadiska preskúmateľnosti spĺňa po vecnej stránke všetky náležitosti § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď dáva odpoveď na všetky relevantné otázky, týkajúce sa samotného prebiehajúceho konania. Poukázal na to, že Okresný súd A. v skutkovo totožných veciach rozhoduje o zamietnutí žalôb ako zjavne nedôvodných pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a priznaní náhrady trov konania žalovanému v plnom rozsahu (12C/127/2016, 15C/106/2016, 10C/108/2016, 10C/136/2016, 10C/96/2016, 18C/113/2016,

10C/111/2016, 18C/112/2016 a 12C/107/2016). Krajský súd v Nitre v skutkovo totožnej veci rozhodol o potvrdení rozsudku prvoinštančného súdu rozsudkom č.k. 6Co/63/2018-174 zo dňa 27.06.2018. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal mu právo na náhradu trov konania.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutej žalobe a v časti trov podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8.1. Žalobca v odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v porušení jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), preto odvolací súd preto skúmal, či súd prvej inštancie konanie nezačal namietanou vadou.

8.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Procesný postup nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ postupom súdu nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní - nie je ním ani časť odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), ktoré má vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Ústavný súd nedospel k záveru o ústavnej neudržateľnosti týchto záverov najvyššieho súdu (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018).

8.4. Žalobca v odvolaní žalobca namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie tvrdiac, že tento spočíval v nedostatku odôvodnenia vo vzťahu k nemožnosti plnenia a vo vzťahu k zamietnutiu jeho návrhu na prerušenie konania. Uvedená argumentácia svedčí tomu, že žalobca namietal nedostatky v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré mali spôsobiť jeho nepreskúmateľnosť. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu (R 11/1998) z obdobia účinnosti Občianskeho súdneho poriadku nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b) OSP). Na tejto zásade zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov

podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky „zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne“. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, možno aplikovať aj na odvolacie konanie. V danej veci súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku stručne uviedol, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov. Uviedol, ako sa k veci vyjadrili žalovaní v 1. a 2. rade. Vysvetlil z akých dôvodov má žalobca naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V rámci právneho posúdenia citoval ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých vec právne posúdil. Odvolací súd nezistil namietanú vadu konania, spočívajúcu v takých nedostatkoch v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré by spôsobovali nepreskúmateľnosť v takom rozsahu, že by bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, preto pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci.

9.1. V predmetnej veci sa žalobca, po pripustení zmeny žaloby (č.l. 158), domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade určenia, že bol výlučným vlastníkom pozemku registra "C" v katastrálnom území D., obec D., okres A. s parcelným číslom XXXX/X ostatná plocha o výmere 3179 m² a s parcelným číslom XXXX/X ostatná plocha o výmere 387 m², ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu A., odbor výstavby a bytovej politiky, zo dňa 01.03.2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/009647-5. V žalobe tvrdil, že jeho vlastníctvo k pozemku nadobudnuté zámennou zmluvou uzavretou so žalovaným v 2. rade bolo vyvlastnené v prospech žalovaného v 1. rade a zároveň spochybnené žalovaným v 2. rade, čoho účelom bolo, aby náhrada za vyvlastnenie bola vyplatená žalovanému v 2. rade, napriek tomu, že v čase vyvlastnenia bol vlastníkom pozemku žalobca. Poukázal na konanie vedené na Okresnom súde v Nitre sp.zn. 16C/106/2015 o určenie vlastníckeho práva k predmetnému pozemku, v ktorom sa určenia svojho vlastníckeho práva voči nemu domáha žalovaný v 2. rade.

9.2. Žalovaný v 1. rade namietal, že žalobcovi nejde o určenie aktuálneho vlastníckeho práva, ale o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie, preto nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tvrdil, že skôr začaté konanie vedené na Okresnom súde v Nitre sp.zn. 16C/106/2015 zakladá prekážku litispendencie pre túto žalobu. Po pripustení zmeny žaloby namietal, že nie je možné určiť vlastnícke právo do minulosti, keďže taký výrok nie je v súlade s ustanovením § 137 písm. c) CSP. K tomu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/494/2015 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/26/2007 a sp.zn. 1Cdo/91/2006. Navyše v dôsledku zmeny žaloby stratil pasívnu vecnú legitimitáciu, keďže táto mu už nevyplýva z titulu evidovaného vlastníctva. Pasívne vecne legitimovaným subjektom po zmene žaloby nemôže byť žiadna zo strán sporu, keďže ku dňu vyvlastnenia bol ako vlastník evidovaný v katastri nehnuteľností žalobca. Preto ani po zmene žaloby nemôže byť daný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení. Navrhoval aby súd prvej inštancie žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9.3. Žalovaný v 2. rade tvrdil, že žaloba je pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a jeho pasívnej vecnej legitimitácie zjavne nedôvodná. Uviedol, že zámennú zmluvu uzatvoril pred vznikom predkupného práva štátu, preto nenastala absolútna neplatnosť zmluvy. Zákonné predkupného práva však na základe § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z. spôsobuje, účinkom nepravú retroaktivity, dodatočnú právnu nemožnosť plnenia zmluvy o prevode nehnuteľnosti. Na túto skutočnosť je správny orgán rozhodujúci o návrhu na vklad podľa § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. povinný prihliadať (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžrk/8/2017). Z uvedených dôvodov tvrdil, že vecnoprávne ani obligačné právne účinky zámennej zmluvy nikdy nenastali, preto žalobca nemôže byť v konaní úspešný. V následnom vyjadrení už namietal absolútnu neplatnosť zámennej zmluvy z dôvodu, že žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi, lebo ho donútil uzatvoriť úžernickú zmluvu, a z dôvodu, že zámenná zmluva nebola uzavretá vážne. Nemal totiž vedomosť, že uzatvára zámennú zmluvu, keďže konanie žalobcu naznačovalo, že má záujem jeho pozemok kúpiť, ponúkol mu kúpnu cenu a reálne mu vyplatil aj finančné prostriedky. Najvyššie zámenná zmluva bola uzavretá v rozpore so zákonom č. 140/2014 Z.z., ktorým boli sprísnené podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k poľnohospodárskym pozemkom. S poukazom na konanie vo veci 16C/106/2015 tvrdil, že toto zakladá prekážku litispendencie a navrhol, aby súd prvej inštancie konanie zastavil. Namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu, keďže v čase podania žaloby nebol vlastníkom predmetného pozemku a namietal aj neexistenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu. Navrhoval žalobu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania v celom rozsahu.

9.4. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde A. pod sp.zn. 16C/106/2015. Žalobu zamietol. Žalobca podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutej žalobe aj vo vzťahu k zamietnutému návrhu na prerušenie konania a voči výrokom o trovách konania. Z uvedeného dôvodu bol celý rozsudok súd prvej inštancie predmetom skúmania odvolacím súdom.

10. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Na základe toho dospeje k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12.1. Odvolací súd posudzujúc napadnutý rozsudok vo vzťahu k zamietnutej žalobe z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Z hľadiska skutkového stavu považoval súd prvej inštancie za rozhodujúce, že na základe uznesenia vlády o schválení návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii „Vybudovanie strategického parku“, bolo v katastri nehnuteľností zapísané predkupné právo štátu, ktoré sa týkalo aj predmetnej nehnuteľnosti. Po tomto schválení uzavreli žalobca a žalovaný v 2. rade zámennú zmluvu, ktorou si zamenili pozemky, a žalobca bol zapísaný ako vlastníak predmetného pozemku. Následne bolo vlastnícke právo žalobcu k predmetnému pozemku bolo rozhodnutím Okresného úradu A., v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, vyvlastnené v prospech žalovaného v 1. rade s tým, že náhradu za vyvlastnenie vo výške 53.882,26 eura žalovaný v 1. rade uhradí na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu, z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania na Okresnom súde A. sp.zn. 16C/106/2015.

12.2. Odvolací súd však zistil, že hoci súd prvej inštancie v danej veci aplikoval ustanovenie § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, dospel k nesprávnemu právnemu záveru, podľa ktorého žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že bol ku dňu vyvlastnenia vlastníkom sporného pozemku a že takáto žaloba je prípustná. K uvedenému záveru dospel súd prvej inštancie aj napriek svojmu konštatovaniu, že žalobca nemôže byť zapísaný ako vlastníak sporného pozemku a zrejme mu ide o určenie príjemcu vyplatenia náhrady za vyvlastnenie.

12.3. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, považuje odvolací súd v danej veci za rozhodujúce, že žalobcom požadované určenie, že bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia, by neprineslo žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či strán sporu, vzhľadom na jej vyvlastnenie, v dôsledku čoho je v katastri evidovaná spoločnosť žalovaného v 1. rade. Ustanovenie § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, ktoré vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku zachováva základné predpoklady určovacej žaloby, ktorými sú vecná legitímácia a existencia naliehavého právneho záujmu. Jediným obmedzením je, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, ktoré však na danú vec nedopadá. K určení vlastníckeho práva si odvolací súd dovoľí citovať: „Formuláciu petitu na určenie, či tu právo je alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny stav (v prítomnom čase). Nie je prípustné určovať práva v minulosti, ak tieto práva zanikli. Platí, že rozsudok určuje (ne)existenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia (§ 217 CSP).“ (M. Števček a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H. Beck, rok 2016, strana 499). K naliehavému právnemu záujmu odvolací súd poukazuje aj na komentár k § 80 OSP, podľa ktorého „ak sa má určovací žalobou, resp. určovacím výrokom súdu dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností, bude naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva daný vždy“. (M. Števček a kol., Občiansky súdny poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H. Beck, 2. vydanie.). Podobne „Naliehavý právny záujem žalobcu na určení práva je daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri vyplýva, že tvrdené právo patrí žalovanému. Preukazovanie naliehavého právneho záujmu je preto v týchto prípadoch bezproblémové.“ (M. Števček a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H. Beck, rok 2016, komentár k § 137). Súdna prax do 30. júna 2016 považovala za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) OSP aj žalobu o určenie (spolu)vlastníckeho práva. Právny záujem, ktorý bol

podmienkou procesnej prípustnosti takejto žaloby, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie tohto záujmu išlo o posúdenie procesnej otázky, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva. Nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací žaloba nemôže obstať, a ktorý sám o sebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby. (podobne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 98/2004, 1 Cdo 91/2006, 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011). Ak všeobecný súd dospeje k záveru, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podaného určovacieho návrhu sa už ďalej nezaobrá (II. ÚS 137/08). Ďalej odvolací súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2016 sp.zn. 5 Cdo/548/ 2015 publikovaný pod R 22/2017, ktorého právna veta znie „Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (pozn. teraz § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku) nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva.“

12.4. Z vyššie uvedeného vyplýva, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nemôže byť v predmetnej veci daný, pretože by nedošlo k zmene vlastníka, žalovaného v 1. rade, nadobúdajúceho vlastnícke právo vyvlastnením, ktorý je v súčasnej dobe zapísaný na liste vlastníctva. Žalobca sa tohto určenia ani nedomáhal, pretože žiadal určiť vlastnícke právo iba ku dňu vyvlastnenia. Ku dňu vyvlastnenia však žalobca bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, čo tvrdil aj v žalobe a vyplývalo to aj z rozhodnutia o vyvlastnení. Z obsahu žaloby a všetkých vyjadrení žalobcu vyplýva, že žalobu podal len z dôvodu vyplatenia náhrady za vyvlastnený pozemok, ktorá bola uložená do úschovy Slovenského pozemkového fondu. Jej vyplatenie si uplatnil aj žalovaný v 2. rade proti žalobcovi v konaní vedenom na Okresnom súde A. pod sp.zn. 16C/206/2015, v ktorom bol na prvej inštancii úspešný. Odvolací súd zároveň poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre obdobných veciach: sp.zn. 6Co/63/2018, sp.zn. 8Co/297/2018, sp.zn. 7Co/133/2018, sp.zn. 25Co/9/2020, sp.zn. 9Co/62/2019, sp.zn. 9Co/65/2019 sp.zn. 5Co/5/2019, sp.zn. 25Co/125/2019, pričom vo všetkých týchto rozhodnutiach boli žaloby zamietnuté pre záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu na danom určení, s ktorým sa stotožňuje. Podľa vedomostí odvolacieho súdu vo veci sp.zn. 8Co/297/2018 bolo dovolanie odmietnuté rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/36/2020.

12.5. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobe potvrdil, avšak z iného právneho dôvodu, keď na základe aplikácie ustanovenia § 137 písm. c) CSP dospel k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že bol ku dňu vyvlastnenia vlastníkom sporného pozemku. Odvolací súd potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania vzhľadom na plný úspech žalovaných v 1. a 2. rade v spore.

13. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že s namietanou vadou spočívajúcou v porušení práva žalobcu na spravodlivý proces a v nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie sa vypořiadal v bode 8. Keďže rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil na základe záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení, že bol ku dňu vyvlastnenia vlastníkom sporného pozemku, ďalej sa už meritom veci ani odvolacími námietkami žalobcu nezaoberal.

14. Žalobca podal odvolanie aj vo vzťahu k zamietnutému návrhu na prerušenie konania, hoci súd prvej inštancie poučil strany sporu, že proti výroku I. rozsudku nie je možné podať odvolanie s poukazom na ustanovenie § 355 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 357 písm. n) CSP. K tomu odvolací súd dodáva, že rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania nie je rozhodnutím vo veci samej, preto sa o ňom rozhoduje uznesením. Podľa § 355 ods. CSP odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné, ak to pripúšťa zákon. V ustanovení § 357 CSP sú taxatívne vypočítané uznesenia, proti ktorým je odvolanie prípustné. Z tohto taxatívneho výpočtu nevyplýva, že zákon pripúšťa odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V dôsledku uvedeného odvolanie žalobcu podané proti výroku o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania muselo byť podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuté, ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutej žalobe a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolanie žalobcu vo vzťahu k zamietnutému návrhu na prerušenie konania podľa § 386 písm. c) CSP odmietol.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi každému v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní. Vo vzťahu k odmietnutiu odvolania voči zamietnutiu návrhu na prerušenie

konania o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol aj podľa s článku 4 ods. 1 s použitím § 256 ods. 1 CSP z dôvodu, že žalobca podal odvolanie voči rozhodnutiu, voči ktorému nebolo prípustné, čím zavinil, že jeho odvolanie muselo byť odmietnuté. Podľa názoru odvolacieho súdu odmietnutie odvolania má obdobné následky ako zastavenie konania, kde sa uplatňuje zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie zastavenia konania. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).